

TEMA BROJA

GRADIT ĆE SE NOVI STUDENTSKI PAVILJON U SVEUČILIŠNOM KAMPUSU

- Vrijednost realizacije projekta iznosi 157.155.348 kuna

str.8-9

DRŽAVNE NAGRade ZA ZNANOST U 2014.

Nagrađeno je petero znanstvenika Sveučilišta u Osijeku

str.2-3

VELIKA OBLJETNICA

str.6

Najstarija sastavnica Sveučilišta

Poljoprivredni fakultet u Osijeku obilježio 55 godina osnutka i rada

PREDSTAVLJAMO

Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek

Strojarski fakultet u Slavonskom Brodu
str.10-11

DOBITNICI DRŽAVNIH NAGRADA ZA ZNANOST U 2014. GODINI

Godišnjom državnom nagradom za znanost nagrađeno je petero znanstvenika Sveučilišta u Osijeku

POSRIJEDI SU NAJVEĆA HRVATSKA DRŽAVNA PRIZNANJA ZA ZNANOST, A DODJELJUJE IH HRVATSKI SABOR

Državne nagrade za znanost najviša su priznajena koja Hrvatski sabor dodjeljuje za iznimno važna dostignuća u znanstveno-istraživačkoj djelatnosti, za proušrenje znanstvenih spoznaja i znanstvenu ostvarenja u primjeni rezultata znanstveno-istraživačkog rada koja su postigli znanstvenici, istraživači i znanstveni novaci.

Zakonom o hrvatskim državnim nagradama za znanost predviđena je dodjela u sljedećim kategorijama: nagrada za životno djelo, godišnja nagrada za znanost, godišnja nagrada za popularizaciju i promidžbu znanosti te godišnja nagrada za znanstvene novake. Odbor za dodjelu državnih nagrada za

znanost za prošu je godinu nagradio trideset i jednog znanstvenika, pri čemu je dodjeljio 14 godišnjih nagrada za znanost, pet za popularizaciju i promidžbu znanosti te šest godišnjih nagrada za znanstvene novake. Državne nagrade dobitnicima su 22. listopada 2015. godine uručili predsjednik Sabora Josip Leko i ministar znanosti prof. dr. sc. Vedran Mornar.

Zanimljiv događaj u suorganizaciji Medicinskog fakulteta Osijek i Studentske sekcije za neuroznanost

Održana prva TEDxOsijek konferencija o temi #ExploreDreamDiscover

Prije pet godina, u cilju širenja vrijednih ideja, stvoren je globalni TED (Technology, Entertainment, Design) pokret i program lokalnih, samoorganiziranih događaja sa svrhom zbljazvanja ljudi i dijeljenja iskustva.

U Osijeku je 10. listopada u Dječjem kazalištu Branka Mihaljevića održana prva TEDxOsijek konferencija s temom #ExploreDreamDiscover (Istraži, Sanjaj, Otkrij). Organizirala ju je udruga "Živi svoj san", a suorganizatori su bili Medicinski fakultet Osijek i Studentska sekcija za neu-

rozanost. U prvom dijelu nazvanom #Explore, prvi govornik bio je profesor psihologije i sudski vještak Boris Blažinić. U izlaganju "Mentalni antivirus program" upoznao je posjetitelje s metodom Total Balance Management koja omogućava prepoznavanje i rješavanje emocionalnih i mentalnih virusa u svim područjima života te postizanja uspjeha i unutarnjeg zadovoljstva. Govorili su još putopisac Hrvoje Jurić te Martina Čuljak s poučnim izlaganjem "Kako svatko od nas može postati pokretač pozitivnih promjena u svom okruženju". Nakon povratka iz San Francisca Martina Čuljak pokrenula je crowdfunding humanu platformu koja je

povezala tri države što su 20 godina ranije bile zahvaćene ratom, a za svoj rad nagrađena je od Europskog parlamenta.

Drugi dio konferencije započeo je predavanjem poznate osječke dizajnerice Jelene Havelke "Moj put u svijet dizajna". Svojim govorom Petar Lukačić, profesor povijesti i pedagogije te diplomirani knjižničar iz Koprivnice, odgovorio je na pitanje "Ima li nade za knjižnice?" Mr. sc. Predrag Pale s Fakulteta elektrotehnike i računarstva (FER) Zagreb, koji je 1991. zamislio i pokrenuo projekt uspostave interneta u Hrvatskoj te je jedan je od glavnih arhitekata CARNet-a, ispričao je kako gradi obrazovne alate i istražuje metode učenja i poučavanja. Zadnjim #Dream govorom Vedran Ristić, profesor povijesti u III. gimnaziji Osijek, predstavljen je "Kratak vodič kroz učenje povijesti – pet savjeta za bolje razumijevanje prošlosti".

#Discover dio započela je izvanredna profesorica Medicinskog fakulteta u Splitu, prof. dr. sc. Livia Puljak, koja se bavi istraživanjem boli i medicine utemeljene na dokazima. "Imamo niz reklama za određene proizvode, koje tvrde kako će nam oni pomoći da poboljšamo svoje zdravlje, a koji zvuče predobro da bili istiniti. Za brojne od tih terapija nema dokaza da imaju ikakvo medicinsko djelovanje pa je važno ponuditi gradanima nepristran i nekomercijalan izvor informacija", upozorila je prof. dr. sc. Livia Puljak. Govorili su još Anna Powdrill iz Velike Britanije, koja posljednjih pet i pol godina u Srbiji vodi volonterski projekt "Culture Exchange" te kantautorica Sara Renar. Zahvaljujemo svim sponzorima koji su pomogli (<http://tedxosijek.com/tedxosijek-2015/nasi-partneri/>). (Ana Bardak, Marija Heffer)

"Svjetlećim mozgom" do terapije za moždani udar

Redoviti profesor na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. sc. Srećko Gajović predstavio se temom "GlowBrain – čemu nam mozgovi svijetle?" Inače, Srećko Gajović je voditelj Europskog FP7 projekta GlowBrain (Svjetleći možak) pod nazivom "Primjena matičnih stanica i biomaterijala u oporavku mozga – unaprjeđivanje mogućnosti postojećeg istraživanja mozga kroz inovativno in vivo molekularno oslikavanje" kojim se u Hrvatskoj želi uspostaviti praćenje matičnih stanica u mozgu živih miševa. Kroz GlowBrain pokušava se osvijetliti put k novom pristupu terapiji moždanog udara.

impressum

- **Uprava:** Ivan ŠIMIĆ, predsjednik, Marijan BELJAN, član
- **Glavni urednik:** Mario MIHALJEVIĆ
- **Urednik:** Tomislav LEVAK
- **Suradnici:** prof.dr.sc. Rudolf SCITOVSKI, Damir ŠPANIĆ, Lidija GETTO, Dragica STEINDL
- **Fotografije:** Davor KIBEL, Gojko MITIĆ, Gordan PANIĆ, Zdenko PUŠIĆ, Josip ŠERI i arhiva Glasa Slavonije
- **Grafički urednik:** Ivana KAINZ
- **Grafička priprema:** Krešimir LEVAK
- **Voditeljica marketinga:** Marica BIRTIĆ
marketing@glas-slavonije.hr

DVA PREDAVANJA U POVODU SVJETSKOG TJEDNA SVEMIRA 2015.

Zašto se meteorski potok Perzeidi naziva i Suze svetog Lovre?

World Space Week asocijacija (WSWA) najveća je svjetska obrazovna organizacija povezana sa svemirom, izravno podržana od Ujedinjenih naroda - Ureda za mirljivo korištenje svemira (UNOOSA).

Svjetski tjedan svemira (World Space Week) obilježava se svake godine od 4. do 10. listopada, a 1999. proglašila ga je Generalna skupština UN-a. Nacionalni koordinatori rade tijekom cijele godine i pomažu

organizatorima događanja te koordiniraju aktivnosti povezane s obilježavanjem Svjetskog tjedna svemira. World Space Week Association (WSWA) ima nacionalne koordinatorne u više od 80 država diljem svijeta, a nacionalni koordinator za Hrvatsku je gospodin Danko Kočić iz Đakova.

WSWA u suradnji s UNOOSA-om određuje temu koja će se obradivati cijele godine. Za 2015. godinu određena je tema

"Discovery", a odnosi se na istraživanje i upoznavanje udaljenih svetova, zvijezda, galaksija te na potragu za planetima sličnim Zemlji. Jedno od događanja registriranih u Svjetskom kalendaru WSWA bilo je organizirano u auli Rektorata Sveučilišta u Osijeku 9. listopada. Predavanje o temi "Suze sv. Lovre" održao je Igor Miklavčić, predavač Odjela za fiziku, a predavanje o temi "Europska svemirska agencija – ESA" održao je Goran Ni-

Glavne istraživačke misije Europske svemirske agencije (ESA)

Na drugom predavanju Goran Nikolašević upoznao je nazočne s Europskom svemirskom agencijom ESA, njezinom poviješću te glavnim istraživačkim misijama koje je ESA provedla ili su u tijeku. Jedna od takvih misija je i Rosetta, odnosno istraživanje kometa 67/P Churyumov-Gerasimenko, koje se još uvijek provodi. Misija se sastoji od dvije komponente: sonde Rosetta i malog landera Philae koji je ljetos sletio na sam komet i u svojem kratkom životnom vijeku obavio neka od značajnih istraživanja. U drugom dijelu predavanja gospodin Nikolašević govorio je o životu astronauta na Međunarodnoj svemirskoj postaji (ISS), te kako postati astronaut. Pritom je prezentirano nekoliko video-ječaka snimljenih u svemiru. Zanimljivo je bilo vidjeti kako u bestežinskom stanju astronauti jedu, peru zube i idu na toalet.

kolašević, globalni koordinator WSWA. Predavanja je najavio i otvorio prorektor Sveučilišta za financije i poslovne odnose, prof. dr. sc. Tomislav Mrčela. Na predavanju "Suze sv. Lovre" Igor Miklavčić pojasnio je zašto se meteorski potok Perzeidi naziva i Suze sv. Lovre, odakle dolazi taj meteorski potok i gdje ga se moglo promatrati u kolovozu 2015. u Osijeku. Bilo je riječi o kometima, meteorima, meteoritima, ostalim meteorskim potocima i rojevima te o naćinima detekcije u Hrvatskoj meteorskoj mreži. Najzanimljiviji dio predavanja bio je praktični prikaz spektralnih linija karakterističnih za sastav različitih meteora uz pojašnjenje kako prepoznati pravi meteorit od lažnoga.

Oba predavanja bila su odlično posjećena, a svakako treba pohvaliti dolazak velikog broja učenika Prirodoslovno-matematičke gimnazije. Na kraju predavanja predavači su zahvalili Rektoratu Sveučilišta u Osijeku na odličnoj organizaciji.

(Sanja Scitovski,
Goran Nikolašević)

Drugi interdisciplinarni znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem

Tridesetak znanstvenika izlagalo o knjižnoj baštini danas

Tridesetak sudionika, većinom uglednih znanstvenika iz Hrvatske, Slovenije i Vojvodine, izlagalo je 6. i 7. studenoga na drugom interdisciplinarnom znanstvenom skupu s međunarodnim sudjelovanjem pod nazivom "Knjižna baština danas" u prostorijama Muzeja Slavonije Osijek. Taj dvodnevni skup tematski se nadovezao na prvi, naslovljen "Stara knjiga – kulturno-povijesno i znanstveno izvoriste", organiziran 2013. Odjel za kulturologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku zajedno sa Zavodom za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Osijeku, Umjetničkom akademijom, Muzejom Slavonije u Osijeku i osječkom Gradskom i sveučilišnom knjižnicom ovogodišnji je skup posvetio spomeničkim riznicama ponajprije hrvatskih vjerskih institucija, osobito slavonskih,

(Tomislav Levak)

Promjena u vodstvu čelnog tijela svih javnih sveučilišta u Hrvatskoj

PROF. DR. SC. DAMIR BORAS NOVI PREDSJEDNIK REKTORSKOG ZBORA RH

Rektor zagrebačkog sveučilišta, prof. dr. sc. Damir Boras, preuzeo je, na 1. sjednici Rektorskog zbora u akademskoj godini 2015./2016., održanoj 21. listopada 2015. u auli Sveučilišta u Zagrebu, predsjedanje Rektorskog zborom Republike Hrvatske.

Preuzimajući predsjedanje od dosadašnjeg predsjednika, prof. dr. sc. Pere Lučina, rektora Sveučilišta u Rijeci, rektor Boras postao je „prvi među jednakima“ tijela koje čine rektori svih javnih sveučilišta u Republici Hrvatskoj.

Rektorski zbor odlučuje o pitanjima od zajedničkog interesa za djelovanje i razvoj sveučilišta u našoj zemlji, propisuje nužne uvjete za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i nastavna zvanja, odnosno radna mjesta, predlaže članove područnih znanstvenih i umjetničkih vijeća i matičnih odjelova, članove Savjeta za finansiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja, razmatra problematiku rada i razvoja sveučilišta, kao i druga pitanja vi-

sokog obrazovanja i znanosti. Na radnoj i svečanoj sjednici, osim rektora i prorektora svih javnih sveučilišta, nazočili su i zamjenik ministra znanosti, obrazovanja i sporta, prof. dr. sc. Roko Andričević, pomoćnica ministra za visoko obrazovanje, prof. dr. sc. Ružica Beljo Lucić, predsjednik Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, prof. dr. sc. Ivo Družić, a u svojstvu promatrača i rektor Hrvatskog katoličkog sveučilišta, prof. dr. sc. Željko Tanjić.

(Mario Vinković)

foto Luka Mješek

S desna na lijevo: prof. dr. sc. Marin Milković, rektor Sveučilišta Sjever, prof. dr. sc. Željko Turkalj, rektor Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku, prof. dr. sc. Dijana Vićan, rektorica Sveučilišta u Zadru, prof. dr. sc. Pero Lučin, rektor Sveučilišta u Rijeci, prof. dr. sc. Damir Boras, rektor Sveučilišta u Zagrebu (predsjednik Rektorskog zbora), prof. dr. sc. Šimun Andelinović, rektor Sveučilišta u Splitu, prof. dr. sc. Vesna Vrtiprah, rektorica Sveučilišta u Dubrovniku, prof. dr. sc. Ljerka Ostojić, rektorica Sveučilišta u Mostaru, prof. dr. sc. Alfio Barbieri, rektor Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, prof. dr. sc. Željko Tanjić, rektor Hrvatskog katoličkog sveučilišta u Zagrebu

MATEMATIKA I IZBORI Stručnjaci Odjela za matematiku Sveučilišta u Osijeku objašnjavaju d'Hondtovu metodu

Metoda koja daje prednost velikim strankama i koalicijama, a smanjuje prezastupljenost

Omjer broja zastupnika u Hrvatskom saboru nakon parlamentarnih izbora 2011.

U Republici Hrvatskoj se prijevodbi izbora za zastupnike u Hrvatski sabor primjenjuje razmjerni izborni sustav u deset izbornih jedinica u kojima se bira po 14 zastupnika, pri čemu se u svakoj izbornoj jedinici jedan zastupnik može odabrati na temelju rezultata preferencijskog glasanja. Razmjerni izborni sustav prisutan je u zakonodavstvima mnogih zemalja.

Razmjerni izborni sustav podravljiva da stranke koje se natječu na izborima unutar iste izborne jedinice ostvare broj zastupničkih mesta razmjernim broju glasova koji su osvojili na izborima u toj izbornoj jedinici. Točnu razmjernost nije moguće postići jer broj zastupničkih mesta mora biti cijelobrojan. Zbog tog razloga razvijeno je nekoliko matematičkih metoda kojima se osigurava da razmjernost bude što je moguće veća. Jedna od najčešće korištenih metoda je poznata d'Hondtova metoda. Ona je nazvana po belgijskom mate-

matičaru Victoru d'Hondtu iz XIX. stoljeća, a u literaturi u SAD-u naziva se još Jeffersonova metoda.

D'Hondtova metoda ubraja se u metode djelitelja i određena je svojim nizom djelitelja: $1 < 2 < 3 < \dots < S$, gdje je S ukupan broj kandidata koji trebaju biti izabrani. Za svaku stranku i svaki djelitelj izračunava se broj: omjer između broja glasova koje je dobila stranka i odgovarajućeg djelitelja. Tada se S mesta dodjeljuju strankama koje imaju svoje omjere u S najvećih takvih omjera. Stranka osvaja onoliko mesta koliko ona ima tih omjera među S najvećih omjera. U postupku izračunavanja može se računati samo tih S najvećih omjera.

ČETIRI STRANKE

Pretpostavimo da na izborima sudjeluju četiri stranke A, B, C i D, koje su postigle redom $v_A=450$, $v_B=290$, $v_C=95$ i $v_D=60$ glasova. Tim strankama dodjeljuje se $S=4$ zastupničkih mesta. Izračunajmo broj zastupničkih mesta koja će dobiti

pojedine stranke primjenom d'Hondtovе metode. Prvo zastupničko mjesto dodjeljuje se stranki A jer za prvi djelitelj 1 ona ima najveći omjer među omjerima $\frac{450}{1}, \frac{290}{1}, \frac{95}{1}, \frac{60}{1}$. Zatim se omjer $\frac{450}{1}$ stranke A zamjenjuje s $\frac{450}{2}=225$ i za dodjelu drugog zastupničkog mesta gleda omjer $\frac{225}{1}, \frac{290}{1}, \frac{95}{1}, \frac{60}{1}$, pa se sljedeće mjesto dodjeljuje stranci B jer ima najveći omjer 290. Za dodjelu trećeg mesta omjer $\frac{290}{1}$ stranke B zamjenjuje se s omjerom $\frac{290}{2}=145$ i gleda omjer $\frac{145}{1}, \frac{225}{1}, \frac{95}{1}, \frac{60}{1}$, pa sljedeće mjesto dodjeljuje stranci C jer ima najveći omjer 225. Za dodjelu četvrtog mesta omjer $\frac{225}{2}=112,5$ stranke A zam-

jenjuje se s omjerom $\frac{112,5}{1}=112,5$ i gleda omjer $\frac{112,5}{1}, \frac{95}{1}, \frac{60}{1}$, pa se sljedeće mjesto dodjeljuje stranci D jer ima najveći omjer 95. Budući da su dodijeljena sva četiri predviđena mesta, postupak je time završen. Stranke su dobile sljedeći broj mesta: $s_A=3$, $s_B=1$, $s_C=0$, $s_D=0$. Pretpostavimo sada slučaj da su se male stranke C i D iz prethodnog primjera udružile u koaliciju CD, koja dobiva $95+60=155$ glasova zajedno. Naravno, pri tome se pretpostavlja da će svi birači koji su glasali za stanku C ili stranku D sada glasati za njihovu koaliciju. Tada se primjenom d'Hondtovе metodom na glasove tri stranke $\frac{450}{3}=150$, $\frac{290}{1}=290$, $\frac{155}{2}=77,5$ dobiva da koaliciji CD pripada 1 zastupničko mjesto, a stranka A osvaja 2 mesta (odnosno gubi 1 mjesto spram prethodnog primjera), dok stranka B opet osvaja 1 mjesto.

MJERILO RAZMJERNOSTI

D'Hondtova metoda ima važno mjerilo razmjernosti, koje se odnosi na omjer broja mesta koje osvajaju i broja glasova koje su dobiti pojedine stranke. Ako se gledaju ti omjeri u usporedbi prema prosječnom omjeru ukupnog broja mesta i ukupnog broja glasova, onda su stranke, kojima su njihovi omjeri veći od prosječnog omjera, prezastu-

pjene. D'Hondtova metoda da je u tom smislu najmanju prezastupljenost, jer zastupničko mjesto osvaja uvijek ona stranka koja ima najveći omjer broja glasova prema mjestu koje dobiva. Taj kriterij razmjernosti ujedno i objašnjava svojstvo da d'Hondtova metoda daje prednost većim strankama. Pravilom da najmanja cijena u glasovima po zastupničkom mjestu bude najviša moguća vrijednost, isključuju se manje stranke, koje ne mogu tu vrijednost postići. Stoga je kod primjene d'Hondtovе metode u razmjernom izbornom sustavu razborito za manje stranke da izidu na izbore u koalicijama, ali isto tako za velike stranke to ne mora biti prednost.

Spomenimo da se razne metode razmjernog izbornog sustava mogu koristiti i za dodjelu broja zastupničkih mesta pojedinim državama članicama u skupštini savezne države (primjerice u Sjedinjenim Američkim Državama) ili skupštini unije država (primjerice u Europskoj uniji), na temelju broja stanovnika pojedinih država članica.
(Tomislav Marošević, Kristian Sabo)

	Stranka A	Stranka B	Stranka C	Stranka D
Broj glasova	450	290	95	60
Broj zastupničkih mesta (bez koalicija)	3	1	0	0
Broj zastupničkih mesta (koalicija stranaka C i D)	2	1	1	0

ZNAČAJNE OSOBE VEZANE UZ SVEUČILIŠTE U OSIJEKU

Margita Pavleković (1948. - 2014.)

zv. prof. dr. sc. Margita Pavleković rođena je u Dalju 8. prosinca 1948., a osnovnu školu i gimnaziju prirodoslovno-matematičkog smjera pohađala je u Osijeku.

Na Pedagoškom fakultetu u Osijeku diplomirala je 1969., a na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu 1975. godine. Magistrirala je 1984. na Prirodno-matematičkom fakultetu u Beogradu. Doktorsku disertaciju "Teškoće učenika u nastavi matematike za vršnji razreda osnovne škole i načini njihova otklanjanja" obranila je 1992. na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu.

Do 1981. godine radila je kao nastavnica matematike i fizike u osnovnoj školi te kao nastavnica matematike u gimnaziji u Osijeku. Od 1981. do 1998. radila je na Pedagoškom fakultetu u Osijeku u svojstvu asistenta, znanstvenog asistenta i docenta iz područja pri-

rodnih znanosti, polje matematika. Nakon toga dvije godine radila je na Visokoj učiteljskoj školi u Osijeku i Odjelu za matematiku. Od akademske godine 2000./2001. zaposlena je na Visokoj učiteljskoj školi u Osijeku, poslije Učiteljskom fakultetu u Osijeku, a danas Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti. U zvanje izvanrednog profesora u interdisciplinarnom području znanosti, polja matematika i pedagogija, izabrana je 2011. godine. Od 2003. do 2006. obnašala je dužnost dekana Visoke učiteljske škole u Osijeku.

Profesorica Pavleković bila je istraživačica u tri znanstvena projekta te voditeljica znanstvenih projekata "Metodika matematike" (2000.-2002., Pedagoški fakultet u Osijeku), "Metodika nastave matematike" (2002.-2006., Učiteljski fakultet u Osijeku) i "Obrazovanje učenika s posebnim interesom za matematiku" (2008.-2013., Učiteljski fakul-

tet u Osijeku). Bila je članica izdavačkog savjeta Matematičko-fizičkog lista, redakcijskog kolegija Matke, uredništva časopisa Matematika i škola te član redakcijskog kolegija časopisa Život i škola. Od Ministarstva znanosti i tehnologije imenovana je 1994. predsjednicom ispitnih povjerenstava za polaganje stručnih ispita iz matematike za učitelje osnovnih i srednjih škola, a 2000. godine metodičkim recenzentom osnovnoškolskih i srednjoškolskih udžbenika za matematiku i informatiku.

Sudjelovala je i izlagala na oko 40 stručnih i 20 znanstvenih skupova. Objavila je 20 znanstvenih radova, 17 knjiga, udžbenika odnosno poglavlja u knjizi te 40 stručnih radova. Izv. prof. dr. sc. Margita Pavleković dala je najveći doprinos znanosti, ali i nastavnoj praksi provedenim istraživanjima o prepoznavanju i izobrazbi matematički darovitih učenika rane školske dobi. Raščlanjujući moguće elemente koji opisuju matematički daroviti djece, uz podršku osnovnih škola i stručnjaka ICT-a, profesorica Margita Pavleković je kreirala ekspertni model nazvan Mat-dar, vrlo inovativan i u praksi provediv pristup u prepoznavanju matematički darovite djece.

(Zdenka Kolar-Begović,

Ružica Kolar-Super)

"Matematika i nadareni učenici"

Izv. prof. dr. sc. Margita Pavleković bila je članica mnogih civilnih udruženja. Treba istaknuti njezin velik doprinos tijekom obnosa na dužnosti predsjednice Udruge dijaliziranih i transplantiranih buubrežnih bolesnika Hrvatske od 1998. do 2001. godine. Imenovana je i članicom Hrvatske donorske mreže, pri čemu je surađujući s medijima ustrajavala na podizanju interesa građana Republike Hrvatske za transplantacijsku medicinu. Godine 2002. objavila je znanstveno-popularnu knjigu "Život meni na dar", koja je prevedena na engleski i mađarski jezik.

PROSLAVLJENA VELIKA OBLJETNICA NAJSTARIJE SASTAVNICE SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

Poljoprivredni fakultet u Osijeku obilježio 55 godina osnutka i rada

Dana 28. listopada 2015. godine održana je svečana sjednica Fakultetskog vijeća Poljoprivrednog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, i to u povodu 55. obljetnice osnutka i rada toga fakulteta.

Poljoprivredni fakultet u Osijeku osnovan je 18. listopada 1960. godine kao Visoka poljoprivredna škola i prvo visokoškolsko učilište na području Slavonsko-baranjske regije. U okviru proslave ove svečane obljetnice dodijeljene su početje, priznanja i zahvalnice zaslužnim pojedincima i studentima Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku. Dekan Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku, prof. dr. sc. Vlado Guberac, uručio je početje za svekoliki doprinos u razvoju nastavne djelatnosti mons. dr. Đuri Hraniću, dakovacko-osečkom nadbiskupu i metropolitu, a početje za svekoliki doprinos u razvoju znanstveno-istraživačke i stručne djelatnosti uručio je svećeniku Nedjelju Čuturi, ekonomu Đakovacko-osečke nadbiskupije i direktoru tvrtke Misna vina d.o.o. Povelju za svekoliki doprinos u razvoju nastavne djelatnosti i znanstveno-istraživačkog rada uručio je gospodinu Marku Pi-

puniću, mag. ing. agr., direktoru i vlasniku osječke tvrtke Žito d.o.o. Dodijeljena su i priznanja studentima za postignuti uspjeh na prvoj godini preddiplomskog studija (tri priznanja) te diplomskog studija (četiri priznanja), kao i za izvannastavne aktivnosti (tri priznanja). Članovi Studentskog zborna PFOS-a također su dobili zahvalnice za doprinos radu Fakulteta. Na proslavi 55. obljetnice Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku sudjelovali su brojni gosti iz zemlje i inozemstva, osobito kolege nastavnici i znanstvenici sa srodnih fakulteta iz Hrvatske, Slovenije, Srbije te Bosne i Hercegovine. Čestitke na ovoj važnoj obljetnici, uz želje za daljnji uspješan rad, djelatnicima i studentima Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku.

uputili su i rektor Sveučilišta u Osijeku, prof. dr. sc. Željko Turkalj, brojni gosti i dekanovi srodnih fakulteta iz zemlje i inozemstva, kao i gradonačelnik Grada Osijeka Ivica Vrkić te zamjenik župana Osječko-baranjske županije, dr. sc. Željko Kraljičak. Proslava obljetnice također je uveličana i promocijom prvog proizvedenog vlastitog vina (crno i bijelo) na Pokušalištu Poljoprivrednoga fakulteta Mandićevac. U realizaciji ovog vrijednog proizvoda radio je tim nastavnika s Katedre za hortikulturu - Zavoda za bilinojstvo, pod vodstvom doc. dr. sc. Vladimira Jukića. Fakultet također ima još dva pokušališta (Klisa oko 55 ha i Antunovac oko 9 ha).

U sklopu proslave 55. obljetnice Fakulteta prof. dr. sc. Sonja Ma-

rić predstavila je monografiju "55 godina Poljoprivrednog fakulteta", kao institucije vrlo intenzivnoga života i rada kroz koju prolaze generacije studenata, izmjenjuju se generacije djelatnika te održavaju tisuće i tisuće sati nastavnoga i znanstveno-istraživačkoga rada. Glavni urednik monografije je dekan, prof. dr. sc. Vlado Guberac, a izvršni urednici su prof. dr. sc. Sonja Marić i prof. dr. sc. Tihomir Florijančić. U prikupljanju podataka i izradi monografije sudjelovali su, osim Povjerenstva za izradu monografije, gotovo svi djelatnici Poljoprivrednog fakulteta. Monografija ima 588 stranica s više od 240 fotografija i 121 tablicom. Ova monografija obuhvatila je sve važne trenutke u radu Poljoprivrednoga fakulteta u Osijeku kroz dosadašnjih 55 godina postojanja i rada. U uvodnom dijelu navedene su riječi rektora Sveučilišta u Osijeku i dekana Fakulteta, a zatim se nižu poglavlja Povijest Poljoprivrednog fakulteta od osnutka do danas, Ustroj i djelatnici, Nastavna aktivnost, Znanstveno-istraživačka aktivnost, Međunarodna aktivnost, Suradnja s gospodarstvom i stručna aktivnost, Izdavačka djelatnost, Simpoziji u organizaciji Poljoprivrednog fakulteta, Studentske aktivnosti, Studij u Vinkovcima, Ostale djelatnosti djelatnika, Priznanja i nagrade, Popis doktorata, magisterija i diplome, Sažetak te Literatura. Monografija sadrži i kratke životopise svih sadašnjih i bivših djelatnika Fakulteta te podatke o diplomiranim studentima (4740 na sveučilišnim studijima i 1458 na stručnim studijima), obranjenim magistarskim radovinama (192), doktorskim disertacijama (155) i specijalističkim radovinama (7).

Danas na Fakultetu oko 1600 studenata

Danas na Fakultetu studira oko 1600 studenata na svim obrazovnim razinama. Brojni su uspješno završeni projekti koje su djelatnici Fakulteta izradili, a u samo posljednjih pet godina na Fakultetu je realizirano 49 znanstvenih projekata, tri znanstveno-istraživačka projekta Hrvatske zaklade za znanost, jedan projekt OBZOR 2020 i 41 međunarodni projekt. Sklopljeno je 107 ugovora u suradnji s gospodarstvom, a provedeno je i 26 VIP-projekata Ministarstva poljoprivrede te 22 projekta na području Osječko-baranjske županije.

Vrijednost Poljoprivrednoga fakulteta ne očituje se samo u tradiciji i kvaliteti nastavnog i znanstveno-istraživačkog rada kroz ovih 55 godina postojanja, što ga čini najstarijom sastavnicom Sveučilišta u Osijeku, nego i u zavidnoj infrastrukturni kojom raspolaže te kvalitetnom znanstveno-nastavnom kadru i studentima.

(Vlado Guberac)

RAZGOVOR

ANDREA KRAJINA, uspješna znanstvenica i bivša studentica Odjela za matematiku Sveučilišta u Osijeku

Poslijedoktorsko usavršavanje prijeko je potrebno svim mladim znanstvenicima

ODJEL ZA MATEMATIKU MOJE JE PRIRODNO OKRUŽENJE

Razgovarao: Nenad Šuvak

Krajem rujna na Odjelu za matematiku Sveučilišta u Osijeku gostovala je dr. Andrea Krajina, Junior Professor na Institutu za matematičku stohastiku Sveučilišta Georgia Augusta u Göttingenu u Njemačkoj. Osim što je uspješna znanstvenica, Andrea je vrlo zanimljiva mlađa osoba s mnogo različitih interesa i aktivnosti, o čemu svjedoče njezini odgovori na naša pitanja u sljedećem razgovoru.

▼ Vaš ponovni posjet Osijeku sigurno budi neke uspomene. Kako se danas osjećate na Odjelu za matematiku?

- Iako ovdje ne radim, Odjel za matematiku moje je prirodno okruženje. Tu sam studirala, radila kao asistent i započela svoju znanstvenu karijeru. Većinu ljudi na Odjelu dobro poznajem, a s nekim i dalje redovito održavam kontakte i prijateljske veze. Drago mi je što vidim da i kolege prema meni imaju takav stav. Neki su mi rekli da im je tako normalno vidjeti me na hodnicima Odjela, kao da sam stalno tu. Lijepo je osjećati da nekamo pripadaš.

▼ Kako ste se odlučili za poslijediplomski studij u Nizozemskoj?

- Čim sam se zaposlila na Odjelu, usmjerila sam se na proučavanje teorije vjerojatnosti i matematičke statistike i stvarno željela svoju doktorsku disertaciju i kasnije istraživanje usmjeriti u to područje. U tom nastajanju poticalo me i tadašnje vodstvo Odjela za matematiku, tadašnji pročelnik, prof. dr. sc. Dragan Jukić, te prof. dr. sc. Rudolf Scitovski i izv. prof. dr. sc. Mirta Benić. Tako sam uz njihovu potporu u ljeto 2004. otišla na ljetnu školu statistike u organizaciji sveučilišta Bocconi u Miljanu, koje ima jak i poznat doktorski studij primjenjene statistike. Tamo sam postala svjesna da me to područje matematike zaista zanima i zato sam na poslijediplomskom doktorskom studiju matematike na Odsjeku za matematiku PMF-a Sveučilišta u Zagrebu upisala kolegije iz područja teorije vjerojatnosti. Bila sam pomalo razočarana što nije bilo "prave statistike", nego samo teorijska vjerojatnost, ali na sreću tamo sam upoznala prof. dr. sc. Bojana Basraka koji se upravo, kao mladi doktor znanosti, vratio iz Nizozemske. Na njegovu inicijativu, a uz poticaj vodstva Odjela za matematiku, prijavila sam se na natječaj za rad na znanstveno-istraživačkom projektu "Modeliranje ekstrema u višedimenzionalnom slučaju" iz područja matematičke statistike na Odjelu za ekonometriju i operacijska istraživanja Sveučilišta u Tilburgu u Nizozemskoj. Od pedeset prijavljenih kandidata iz cijelog svijeta voditelji projekta, prof. dr. sc. John Einmal i prof. dr. sc. Johan Segers, zaposlili su mene. I tako sam u jesen 2005. otišla u Nizozemsku, gdje sam radila na spomenutom projektu, slušala zanimljive kolegije, učila nove stvari i držala nastavu. Rad na tom projektu rezultirao je mojom doktorskom

disertacijom "An M-Estimator of Multivariate Tail Dependence", koju sam obranila u travnju 2010. Nakon toga imala sam priliku vratiti se u Hrvatsku i raditi na Odjelu za matematiku u Osijeku, no iz nekoliko razloga odlučila sam ostati u inozemstvu i tamo izgraditi znanstvenu karijeru.

▼ Možete li opisati kako su se studirane na Odjelu za matematiku te nagrade kojima ste tijekom studiranja bili nagrađeni za svoj trud, rad i uspjeh odrazili na vaše daljnje obrazovanje i razvoj znanstvene karijere?

- Na Odjelu za matematiku stekla sam osnovno znanje i vještine samostalnog istraživanja i učenja, što mi je bilo od velike koristi, posebno na početku istraživačkog rada kada se čovjek treba profilirati i vrlo se brzo snaći u šumi nepoznate literature i otvorenih problema. Što se tiče nagrada, tu bih istaknula Nacionalnu top-stipendiju za top-studente koju sam primala kao student četvrte godine dodiplomskog studija. Tom stipendijom mi je, osim financijskog olakšanja studentskih dana, bila ukazana i čast, ali i dana odgovornost da ju svojim radom i opravdam. Pri razgovoru za posao na projektu u Nizozemskoj moji su mentor, prof. dr. sc. John Einmal i prof. dr. sc. Johan Segers, bili ugodno iznenadeni tom crticom iz mog životopisa i moguće je da je upravo to pomoglo pri odluci da zaposle baš mene.

▼ Možete li nam, jednostavnim jezikom i na popularan način, objasniti na čemu se temeljilo istraživanje koje je rezultiralo Vašim doktoratom?

- Moj doktorat se bazira na novoj metodi procjene višedimenzionalne repne zavisnosti i statističkim svojstvima definiranih procjenitelja. Glavni pojam je repna zavisnost, a ona opisuje međusobnu zavisnost između više ekstremnih događaja. Procjena repne zavisnosti koristi se, na primjer, kada želimo dobiti odgovore na pitanja "ako dionica IBM-a raste, kako će se ponašati dionice Googlea, Applea, Facebooka, VW-a, Coca-Cola?" ili "kolika je vjerojatnost da u Švicarskoj sljedeći tjedan padne više snijega nego što to infrastruktura može podnijeti?" Za drugo pitanje odgovor se traži na osnovi prijašnjih padalina izmjerena na svim vremenskim posta-

Rektorova nagrada i top-stipendija

Tijekom cijelog studiranja bila je najuspješniji student te za svoje uspjehe bila nagrađena Rektorovom nagradom i nagradom Lions kluba Osijek, a kao krunu svega 2003. godine dobila je top-stipendiju za top-studente koja ju je stavila u središte pozornosti kao izvrsnu matematičarku i mlađu znanstvenu nadu. Andrea Krajina bavi se različitim aspektima teorijske i primjenjene statistike. Tijekom svog boravka na Odjelu za matematiku o temi "Empirijska vjerojatnost i testovi" održala je dva predavanja u okviru Radnog seminara te predavanje u okviru Matematičkog kolokvija.

"Odjel za matematiku početak je svega"

Uz Osijek i Odjel za matematiku, gdje je 2004. diplomirala matematiku i informatiku i kasnije neko vrijeme radila kao asistentica, vežuju lijepe uspomene. Tamo je započela svoju uspješnu znanstvenu karijeru, a o njezinim osjećajima prema Odjelu dovoljno govoriti njezina izjava za tjednik Nacional: "Odjel za matematiku u Osijeku početak je svega i bez nevjerojatne podrške profesora nikad ne bih napravila toliko. To je mjesto na kojem bih u Hrvatskoj najviše željela raditi. Nije to samo radno mjesto, tu sam kod kuće."

"Mora biti vremena za hobije i drage ljude"

Uz plodnu znanstvenu karijeru, imate li slobodnog vremena za uobičajene društvene aktivnosti? Imate li neki specifičan hobi ili interes?

- Za hobije i drage ljude mora se naći vremena, u životu jednostavno mora postojati neki balans. Kao i većina sveučilišnih profesora, jako volim svoj posao koji mi predstavlja i izazov i užitak, pa u njega uspijevam uklopiti i neke slobodne aktivnosti. U slobodno se vrijeme bavim sportom, naime nekoliko puta tjedno trčim, a povremeno idem i na jogu. Velika strast mi je i čitanje. U posljednje vrijeme čitala sam neke knjige iz područja popularne znanosti, koje su me se dojmile. Istaknula bih knjigu "How the mind works" neuroznanstvenika Stephen Pinkera i knjigu "Thinking, fast and slow" psihologa Daniela Kahnemanu. Obje knjige pokušavaju na svoj način objasniti kako radi naš mozak, a to je zaista vjećno otvoreno pitanje. Od autora iz drugih žanrova, takođe volim Zadie Smith, Neila Gaimana, Harukija Murakamija i Jonathana Franzena, kojeg sam prošlog tjedna i upoznala. Imam i jedan neobičan hobi – skupljam knjige "Alisa u zemlji čudes" na raznim jezicima i s raznim ilustracijama.

jama u Švicarskoj (koliko postaja, koliko dimenzija višedimenzionalne repne zavisnosti). Bilo što, što ima veze s događajima koji se rijetko događaju, ali mogu imati velike posljedice, ima primjenu u teoriji ekstremnih vrijednosti.

▼ Nakon uspješno obranjene doktorske disertacije neko ste vrijeme proveli na postdoktorskom usavršavanju na institutu za stohastiku Eurandom te na Institutu za matematičku stohastiku u Göttingenu. Možete li nam pričati prednosti formalnog postdoktorskog usavršavanja?

- Mislim da je poslijedoktorsko usavršavanje svim mlađim znanstvenicima prijeko potrebno, bilo da se radi o slobodnom, neopterećenom istraživačkom radu na tematici iz svog područja interesa ili o radu na nekom novom izazovnom projektu. Korist je velika jer to je vrijeme netom poslije doktorata kada je čovjek još uvijek u naponu snage, ili još uvijek radi na nekim temama proizašlima iz doktorata, ili traži neku novu, sličnu tematiku za buduću znanstvenu karijeru. Osim toga, to je izvrstan način za uspostavljanje novih poznanstava i širenje kruga kontakata u znanstvenoj zajednici.

Tijekom svog postdoktorskog usavršavanja radila sam na objavljuvanju znanstvenih članaka proizašlih iz doktorske disertacije i na dva nova problema: prvi se odnosi na procjenu skokova u Leyevim procesima, a drugi na procjenu dvodimenzionalnih ekstremnih kvantila (područja kvantila). Svima koji imaju priliku preporučila bih odlazak na postdoktorsko usavršavanje u neku novu sredinu, izvan svog matičnog sveučilišta, jer takvo iskustvo čovjeka stavi u potpuno novi kontekst i pruži mu mnogo novih mogućnosti.

▼ Čime se danas bavite te imate li, osim znanstvenog istraživanja, druge znanstvene aktivnosti? Ukratko, kako biste opisali život sveučilišnog profesora u Njemačkoj?

- Pozicija na kojoj radim na Institutu za matematičku stohastiku je Junior Professor. Čini mi se da je to zapravo "skoro savršena" pozicija, jer imam obvezu predavati samo četiri sata tjedno, čak dvostruku manje od kolega zaposlenih na poziciji redovitih profesora. To mi omogućava da puno vremena posvetim znanstveno-istraživačkom radu. I dalje se bavim raznim aspektima matematičke statistike višedimenzionalnih i prostornih ekstremnih vrijednosti, ali i nekim drugim temama, kao što su tema empirijska

vjerodostojnost i testovi, o kojoj sam i pričala na Odjelu za matematiku, te procjena parametara binomne distribucije. Ovo zadnje se čini kao nešto što bi trebalo biti već odavno poznato i riješeno, ali problem "dobre" procjene broja ponavljanja, kad je vjerojatnost uspjeha nepoznata (i, još gore, mala) poprilično je težak, ali interesantan. Također, trenutačno pišem prijedlog znanstvenog projekta. Rad na tom projektu uključivačiće zapošljavanje jednog doktorskog studenta koji bi na projektним problemima radio uz moje vodstvo i savjetovanje te tako izradio doktorsku disertaciju. Sveučilište u Göttingenu je savršeno mjesto za takav način rada – s našeg matematičkog fakulteta izlaze vrlo samostalni i motivirani mlađi matematičari s kojima je pravo zadovoljstvo raditi i voditi ih kroz istraživanje. Osim znanosti, imam i neizbjegljivih administrativnih obveza. Primjerice, često sam član u komisijama za obranu doktorskih disertacija iz raznih grana matematike. No, najveća administrativna obaveza mi je to što sam predstavnik za ravnopravnost spolova, a to zahtijeva velik angažman u procesu zapošljavanja novih ljudi na sveučilištu te pisanja novih pravilnika i raznih izvještaja.

▼ Kao uspješna mlađa znanstvenica, kako procjenjujete mogućnosti napredovanja mlađih kadrova u hrvatskoj znanosti, specifično u matematici? Sto biste poručili svojim kolegama u Hrvatskoj?

- Na sreću, matematičari nisu vezani uz nekakve specijalizirane laboratorije i previše skupu opremu. Dovoljni su nam papir, olovka, računalo te naše knjige i znanstveni članci. Zato dobar matematičar može raditi dobru znanost bilo gdje. Mislim da kolege u Hrvatskoj to shvaćaju i da dobro rade. Konkretno, znam da su kolege na Odjelu za matematiku preopterećeni nastavom i administrativnim obvezama, ali isto tako vidim da su znanstveno aktivni i time rade na međunarodnoj prepoznatljivosti Odjela za matematiku i Sveučilišta u Osijeku. Jednostavno, na Odjelu je uvijek bila takva, "radna" klima, a to je vrlo poticajno.

▼ Često kažete da Vam je Odjel za matematiku u srcu. Namjeravate li potaknuti znanstvenu suradnju s kolegama na Odjelu i kakve su uopće formalne mogućnosti za takvu suradnju?

- S nekim kolegama s Odjela za matematiku stalno sam u kontaktu. Područja znanstvenog istraživanja nam se trenutno baš ne podudaraju, ali uvijek se može naći neki zajednički nazivnik i započeti suradnju. Za početak, već smo pokrenuli potpisivanje bilateralnog sporazuma između Sveučilišta u Osijeku i Sveučilišta u Göttingenu koji će kolegama s Odjela omogućiti dolazak na kratki studijski boravak na Institut za matematičku stohastiku u Göttingenu, a meni dolazak na Odjel za matematiku. Mislim da ćemo se tako više povezati i početi više učiti jedni od drugih, a to i je čar našeg posla. Kad se radi o Odjelu za matematiku, s moje su strane sve opcije otvorene.

JEDAN OD KAPITALNIH PROJEKATA SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Gradit će se novi Studentski paviljon u sveučilišnom kampusu

VRIJEDNOST REALIZACIJE PROJEKTA IZNOSI 157.155.348 KUNA

je 258 ležaja raspoređenih u 127 dvokrevetnih soba te četiri jednokrevetne sobe. Planiranom rekonstrukcijom starog doma koja je detaljnije opisana u prethodnom, 7. broju Sveučilišnog glasnika (objavljen 9. listopada 2015.), osigurat će se modernizirani smještaj za 193 studenta umjesto dosadašnjih 258, kroz povećanje pristupa visokom obrazovanju za redovite studente, s posebnim naglaskom na studente u nepovolnjem finansijskom položaju.

žajeva, što će u konačnici pri-donijeti cilju projekta da se u visokom obrazovanju pokloni posebna pozornost socijalnoj dimenziji studiranja i poveća-nju postotka završnosti studija. S obzirom na činjenicu da je prisutna podzastupljenost oso-ba nižeg socioekonomskog sta-tusa u visokom obrazovanju, ovaj projekt ima za cilj olak-šanje pristupa studiju osobama u nepovolnjem položaju radi stvaranja uvjeta za sudjelovanje i uspješan završetak studija bez prepreka vezanih uz njihov

Obvezni energetski uvjeti i održiva gradnja

Zgrada novog Studentskog paviljona bit će projektirana u skladu s Tehničkim propisom o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama ("Narodne novine" broj 97/2014.), odnosno na principu održive gradnje i okoliša kroz proizvodnju i korištenje svih vrsta obnovljive energije i alternativne energije koja se racionalno može proizvesti i koristiti na ovoj lokaciji. Pritom će se voditi računa da se primijene one tehnologije koje najracionalnije i uz ekološki najprihvatljivije energetske uštude najbrže vraćaju uložene troškove u energetiku na bazi hrvatskih državnih poticaja i direktiva Europske unije. Prije svega to su ge-otermalna energija zemlje, sunčeva energija i eventualno energija vjetra, primjerice ugradnja solarnih kolektora i fotonaponskih panela za proizvodnju toplinske i električne energije te gradnja manjih energetskih jedinica za korištenje geotermalne energije i slično.

SOCIJALNA DIMENZIJA STUDIRANJA

Planiranim projektom izgradnje nove zgrade studentskog paviljona povećat će se smještajni kapacitet Sveučilišta u Osijeku za čak 790 novih le-
područje sveučilišnog kampusa zaštićena je urbanistička cjelina, a u njegovuistočnom dijelu nalazi se arheološki lokalitet Mursa. Zbog tog razloga tijekom 2012. i 2013. godine na
vodljivosti u suradnji s domaćom snagom, Zagradom za poduzetničko savjetovanje u poduzetništvu iz Osijeka "Poduka" te je projektni prijedlog u vrlo kratkom roku prijavljen. Sveučilište čeka pozitivan ishod, u čijem slučaju će se za vrijeme 36 mjeseci dovršiti proces projektiranja, izgradnje i opremanja zgrade te pripadajućeg komunalnog uređenja te u konačnici useljenja studenata u svoj novi "Dom po mom".

GLAS SLAVONIJE
Petak, 13. studenoga 2015.

predmetnoj površini za gradnju Studentskog paviljona provedena su arheološka istraživanja (završena u lipnju 2013.), u čiju je provedbu Sveučilište u Osijeku investiralo gotovo 1,7 milijuna kuna. Još gotovo pola milijuna kuna uložit će se u javni natječaj za izradu idejnog arhitektonsko-urbanističkog rješenja, koji je trenutno u tijeku, a provodi ga Gradevinski fakultet Osijek. Svrha i cilj natječaja je prikupljanje najboljih stručnih idejnih urbanističko-arhitektonskih rješenja za realizaciju Studentskog paviljona u kampusu te izbor najboljeg rješenja prema danim kriterijima, a koje će potom poslužiti kao podloga za izradu daljnje potrebne dokumentacije. Za potrebe raspisivanja javnog natječaja izrađen je projektni zadatak-elaborat, koji definira sve važne značajke buduće zgrade. Procijenjena vrijednost izrade daljnje projektnе dokumentacije, odnosno idejnog, glavnog i izvedbenog projekta iznosit će približno tri milijuna kuna.

komunikacijskim površinama te zona zahvata ukupno ima 13.586,86 m². Sa zapadne strane parcele nalaze se postojeća dva paviljona studentskog doma, tako da će ovaj paviljon zapravo biti treći. Planira se građevinsko i funkcionalno spajanje "toplom vezom" nove zgrade Studentskog paviljona sa zgradom postojećeg studentskog doma na razini prvog kata. Obje će zgrade nakon završetka gradnje predstavljati prostornu cjelinu jasno omeđenu pješačkim komunikacijama. Istočno od parcele na udaljenosti od 25 metara nalazi se zgrada Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku, između čega je urbanističkim planom uređenja Sveučilišta predviđena sabirna cesta koja će se izvesti u budućnosti. Maksimalna dozvoljena visina gradnje zgrade je jedna razina podruma, prizemlje, četiri kata i potkrovљe. Nova zgrada Studentskog paviljona može imati pojedine istaknute dijelove izvan površine za iz-

PROJEKTNI ZADATAK

Površina za gradnju Student-skog paviljona obuhvaća ukupno 2440 m², izduženog je pravokutnog oblika dimenzija 122 x 20 metara, a smještena je u smjeru sjever-jug. Površina za gradnju omeđena je pješačkim

FUNKCIONALNI ZAHTJEVI BUDUĆEG SMJEŠTAJNOG STUDENTSKOG OBJEKTA

U novom paviljonu predviđen smještaj 790 studenata

Osnovni funkcionalni zahtjev koji je poželjan da zadovolji nova zgrada Studentskog paviljona jest osiguranje smještaja oko 790 studenata.

Struktura soba u kojima će biti smješteni studenti treba približno zadovoljiti sljedeću raspodjelu:

- cca 90 % dvokrevetnih soba
- cca 5 % jednokrevetnih soba
- cca 5 % trokrevetnih soba

- cca 5 % trokrevetnim soba
- cca 10-15 soba za invalide u jednokrevetnim sobama

Standard opremljenosti prosječne dvo-krevetne sobe podrazumijeva izvedbu jedne kupaonice na dvije sobe, ali s mogućnošću istovremenog korištenja različitih sanitarnih elemenata. Studentska soba bit će dobro organizirana i sadržavat će dva kreveta s noćnim ormarićima i dva radna stola s prilagajućim policama za knjige. U ulaznom prostoru bit će postavljeni garderobni ormari, a zajednička kupaonica za dvije sobe imat će dva umivaonika,

Školjku uz spremišta, čnost isto-sanitarnih kvadratura će oko 15 sebna pogodnost bit će i izvedba funkcionalne veze s postojećim student-skim domom na razini prvog kata, što će invalidima omogućiti komuniciranje i uporabu zajedničkih sadržaja i u toj zgradbi.

studentima s pokretljivim aktirana suranju prisutama s individualno učenje i tihu radnu atmosferu s mogućnošću pristupa širokopojasnoj internetskoj vezi 24 sata na dan za prijenosna računala te čajna kuhinja. U podrumskoj etaži planiraju se veliko spremište bicikala s kapacitetom oko 500 bicikala, opremljeno kvalitetnim sustavom zaključavanja. Osim toga, u podrumu se planiraju smjestiti praoonica i sušionica rublja s pametnom i energetski učinkovitom opremom te prostori vezani uz instalacije i tehnologije koje koriste planirani obnovljivi izvori energije.

(Sanja Scitovski, Nataša Bošnjak)

eučilišni glasnik

Istraživanje i razvoj znanstveno - istraživačkog i razvojnog projekta

Na Elektrotehničkom
fakultetu predstavljen
projekt Solarnog
električnog automobila

Cilj ovog projekta je, uz potpore putem donacija i sponzorstva, razviti i napraviti Solarni električni automobil na temelju tehničkih karakteristika zadanih osnovnim pravilima svjetskih utrka solarnih električnih vozila, poput World Solar Challenge.

Solar Challenge Australia, American Solar Challenge, Abu Dhabi Solar Challenge i drugih te sudjelovati na nekoj od svjetskih utrka solarnih vozila tijekom 2016. godine na kojima sudjeluje veliki broj ekipa vodećih sveučilišta svijeta. Sudjelovanje svakom sveučilištu znači velik i značajan iskorak u promociji fakulteta i zemlje iz koje dolazi fakultet, što je posebno naglasio prof. dr. sc. Drago Žagar, dekan Elektrotehničkog fakulteta u Osijeku, prilikom predstavljanja projekta (slika 2.). Ovime fakultet, ulaskom u područje novih održivih tehnologija temeljenih na obnovljivim izvorima energije i održivog razvoja, postaje još privlačniji za upis novih naraštaja studenata.

larno električno vozilo "druge generacije" na kojem studenti Elektrotehničkog fakulteta u Osijeku stječu praktična znanja kroz upoznavanje s izvedbom, te simulaciju i mjerjenje različitih električnih parametara pojedinih komponenti vozila. Ovo vozilo sudjelovalo je na 1. izložbi električnih automobila i 3. utrci solarnih automobila u Sisku, 5. i 6. lipnja 2015. godine. Studenti će biti uključeni i u oblikovanje novog solarnog električnog vozila uz pomoć stručnih konzultanata i tvrtki za pojedine podsustave i elemente vozila. Sasija vozila razvijena je i modelirana u suradnji s tvrtkom DOK-ING (Albert Saličunaj, tvrtka DOK-ING iz Zagreba i Andrija Buljac, doktorand Fakulteta strojarstva i brodogradnje

"S obzirom na to da promet troši više od 30 % ukupne energije, a zbog uporabe fosilnih goriva odgovoran je za 25 % globalnih emisija ugljičnog dioksida, ovim projektom će se Republika Hrvatska predstaviti u području zelenih tehnologija niskougljičnog gospodarstva, kroz korištenje Sunčeve energije u čistijem transportu primjenom inovativnih metoda i materijala u cilju što manje potrošnje energije i što manje emisije CO₂ po prijedenom kilometru, a sve Zagreb), te kao takva idu u proizvodnju.

U projekt "Istraživanje i razvoj solarnog električnog automobila" uključeno je oko 20 studenata Elektrotehničkog fakulteta u Osijeku koji rade završne i diplomske radove na različitim komponentama solarnog električnog vozila, povezujući tako informatiku, automatiku i energetiku obnovljivih izvora energije, a sve u cilju zaštite okoliša i održivog razvoja.

(Ljubomir Maidandžić)

Budući izgled Solarnog električnog automobila CROsolar01

Budući izgled solarnog električnog automobila nazvanog CRO-solar01 prikazan je na ovoj slici. Računalna dinamika fluida za ispitivanje aerodinamičkih karakteristika oplošja vozila dala je ukupni koeficijent otpora C_d oko 0,12, što je tri puta manje od suvremeno aerodinamičkih, moderno dizajniranih automobila. Ukupna težina vozila bit će oko 220 kilograma.

PTF

Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek je kao samostalno visoko učilište osnovan 15. lipnja 1976. godine, kada je usvojen prvi statut Fakulteta.

Studij prehrambene tehnologije i prije 1976. izvodio se u okviru Poljoprivredno-prehrambeno tehnološkog fakulteta, i to od akademske godine 1970./1971., u cilju osiguranja kadra za prehrambenu industriju regije. Naime, 1970. prihvjeta je inicijativa nekoliko profesora Biotehnoškog odjela Tehnološkog fakulteta u Zagrebu o otvaranju Prehrambeno-tehnološkog odjela na Visokoj poljoprivrednoj školi u Osijeku. Odlukom Sabora tadašnje SR Hrvatske o uvođenju Prehrambeno-tehnološkog odjела, uz ratarski i stolarski smjer, 1971. Visoka poljoprivredna škola postala je Poljoprivredno-prehrambeno-tehnološki fakultet. Razvojem Prehrambeno-tehnološkog odjela, stvaranjem brojnih materijalnih uvjeta rada te osnutkom Sveučilišta u Osijeku (1975.) stvorile su se realne pretpostavke za osamostaljenje Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek, koji od 1976. djeluje samostalno obrazujući diplomirane inženjere prehrambene tehnologije. U isto vrijeme započela je građnja novog, modernog znanstveno-istraživačkog kompleksa tadašnjeg Tenjskoj cesti u kojemu se Fakultet i cijeli preselio deset godina poslije. U sklopu kompleksa 1989. otvoreni su suvremeni restoran "Gaudemus" i moderne knjižnice, tako da je navedeni prostori, i za današnje uvjete, postao moderni sveučilišni centar. Na Tenjskoj cesti Fakultet je imao ukupno 6500 m² manjinskog prostora, a kako je u međuvremenu i kadrski ojačao, ostvarili su se uvjeti za kvalitetan nastavni, znanstveni i stručni rad. Međutim 1991., teške godine za sve nas, došlo je do agresije na Republiku Hrvatsku i Fakultet je zbog svog položaja na Tenjskoj cesti pretrpio velika razaranja. Dio zaposlenika napustio je Fakultet, ali zahvaljujući malom broju hrabrih ljudi koji su ostali, ak-

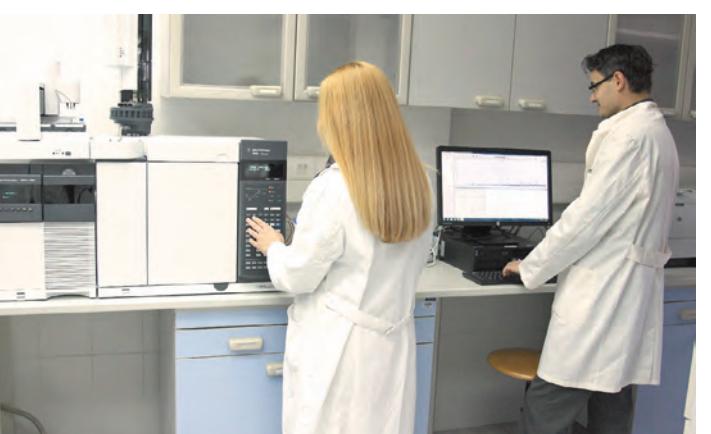
PREHRAMBENO-TEHNOLOŠKI FAKULTET OSIJEK

Pouzdan partner u obrazovanju, znanosti i struci

tivnost PTF-a nije prestala i on ni tijekom tih najtežih dana nije zatvorio vrata svojim studentima. Osim toga, jedan dio studenata i zaposlenika Fakulteta aktivno se uključio u obranu suvereniteta Republike Hrvatske. Kako je kompleks na Tenjskoj cesti bio gotovo potpuno uništen, Fakultet je u tim potratnim godinama za obavljanje svoje djelatnosti koristio više privremenih smještaja u Osijeku, sve do 1999., kada je od Grada Osijeka dobio na korisnici prostor u osječkoj Tvrđi, u Ulici Franje Kuhaca 18 i 20, gdje se danas i danas.

FAKULTET DANAS

Danas je Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek moderno visoko učilište koje trenutno pohađaju 762 studenta. Fakultet obuhvaća studijske programe uskladene s programima srodnih studija u Evropi i obrazovanje provodi kroz tri razine: prediplomski sveučilišni studij prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek, koji od 1976. djeluje samostalno obrazujući diplomirane inženjere prehrambene tehnologije. U isto vrijeme započela je građnja novog, modernog znanstveno-istraživačkog kompleksa tadašnjoj Tenjskoj cesti u kojemu se Fakultet i cijeli preselio deset godina poslije. U sklopu kompleksa 1989. otvoreni su suvremeni restoran "Gaudemus" i moderne knjižnice, tako da je navedeni prostori, i za današnje uvjete, postao moderni sveučilišni centar. Na Tenjskoj cesti Fakultet je imao ukupno 6500 m² manjinskog prostora, a kako je u međuvremenu i kadrski ojačao, ostvarili su se uvjeti za kvalitetan nastavni, znanstveni i stručni rad. Međutim 1991., teške godine za sve nas, došlo je do agresije na Republiku Hrvatsku i Fakultet je zbog svog položaja na Tenjskoj cesti pretrpio velika razaranja. Dio zaposlenika napustio je Fakultet, ali zahvaljujući malom broju hrabrih ljudi koji su ostali, ak-

Dobitnici brojnih nagrada

Zaposlenici Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek dobitnici su brojnih domaćih i međunarodnih nagrada: deset državnih nagrada za znanost Hrvatskog sabora, četverostrana Akademije tehničkih znanosti Hrvatske, nagrada za znanost Osječko-baranjske županije, Pečata Grada Osijeka za izuzetnu ostvarenja na području znanosti te dvije međunarodne nagrade "Danubius Young Scientist Award".

Fakultet sutra

Aktivnosti na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek u nadolazećem vremenu bit će usmjerene na učvršćivanje pozicije jedne od vodećih nastavnih i znanstvenih institucija ovoga dijela Hrvatske i Šire regije, usmjerene na provedbu međunarodno prepoznatih znanstvenih, razvojnih i stručnih istraživanja iz područja biotehničkih, tehničkih i prirodnih znanosti. Fakultet će i dalje obrazovati međunarodno priznate znanstvene i obrazovne institucije te studentima. Posebna pozornost u vremenu koje dolazi bit će posvećena praćenju potreba tržišta rada te sukladno tome i uvođenju novih studijskih programa, prije svega interdisciplinarnih, u suradnji s drugim sastavnicama Sveučilišta, kao i kraćim obliku edukacija u okviru koncepta cjeoživotnog učenja. Do danas je više od 1750 stu-

vatske uspješno drži korak s onom u Europi. Na Fakultetu je do sada diplomiralo 1090 diplomiранih inženjera, prediplomski studij završilo je 375 prvostupnika inženjera prehrambene tehnologije, diplomski studij završio je 221 magistar inženjer struke, specijalistički studij uspješno je za- vrsilo 27 polaznika, a na poslijediplomskom znanstvenom studiju magistriralo je pet te doktoriralo 46 polaznika poslijediplomskog sveučilišnog studija. U pogonima prehrambene i kemijske industrije, i to na rukovodćem mjestima, potom u državnim službama i inspekcijskim te u znanosti i obrazovanju i slično, diljem Republike Hrvatske i šire, rade stručnjaci koji su završili neke od studija Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek. Na Fakultetu je trenutačno zaposleno 109 osoba, od čega 69 u znanstveno-nastavnim, nastavnim i suradničkim zvanjima, i to: 12 redovitih profesora, 15 izvanrednih, 16 docentata, jedan viši predavač, jedan predavač, tri viša asistenta, devet asistenta, dva stručna suradnika, tri znanstvena novaka u zvanju poslijedoktoranda, dva znanstvena novaka u zvanju asistenta i pet stručnih suradnika u sustavu znanosti i visokog obrazovanja (financiranih iz projekata).

Sve aktivnosti Fakulteta odvijaju se na tri lokacije u osječkoj Tvrđi, staroj jezgri grada Osijeka koja je zaštićeni spomenik kulture te podlježe posebnim propisima koji se tiču očuvanja i zaštite kulturnih dobara (Franje Kuhaca 18 i 20 te Trg Sv. Trojstva 3). Fakultet trenutačno raspolaže s 5625 m² koji obuhvaća osam moderno uredenih predavaonica, 20 istraživačkih laboratorija, 13 studentskih laboratorija, kao i ostali prostori nužan za djelatnost Fakulteta.

ZNANSTVENA I STRUČNA AKTIVNOST

Fakultet danas ima vrlo bogatu znanstvenu i stručnu aktivnost

denata završilo neki od studijskih programa Prehrambeno-tehnološkog fakulteta i zadržalo sa 109 zaposlenika i 762 studenta. Fakultet čine jednu veliku i složnu obitelj osječke škole prehrambene tehnologije, koja svojim angažmanom u struci pridonosi da prehrambena industria Republike Hr-

vatske uspješno drži korak s onom u Europi. Na Fakultetu je do sada diplomiralo 1090 diplomiiranih inženjera, prediplomski studij završilo je 375 prvostupnika inženjera prehrambene tehnologije, diplomski studij završio je 221 magistar inženjer struke, specijalistički studij uspješno je za-

vrsilo 27 polaznika, a na poslijediplomskom znanstvenom studiju magistriralo je pet te doktoriralo 46 polaznika poslijediplomskog sveučilišnog studija. U pogonima prehrambene i kemijske industrije, i to na rukovodćem mjestima, potom u državnim službama i inspekcijskim te u znanosti i obrazovanju i slično, diljem Republike Hrvatske i šire, rade stručnjaci koji su završili neke od studija Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek. Na Fakultetu je trenutačno zaposleno 109 osoba, od čega 69 u znanstveno-nastavnim, nastavnim i suradničkim zvanjima, i to: 12 redovitih profesora, 15 izvanrednih, 16 docentata, jedan viši predavač, jedan predavač, tri viša asistenta, devet asistenta, dva stručna suradnika, tri znanstvena novaka u zvanju poslijedoktoranda, dva znanstvena novaka u zvanju asistenta i pet stručnih suradnika u sustavu znanosti i visokog obrazovanja (financiranih iz projekata).

Fakultet je i uspješan organizator međunarodnih kongresa, kao što su Brašno-Kruh, Ružičkini dani, Voda za sve, Hranom do zdravlja te brojnih stručnih skupova i seminarima. Stručna aktivnost Fakulteta ogleda se i kroz suradnju s gospodarskim subjektima. Fakultet je izdavač i međunarodnog znanstveno-stručnog časopisa Croatian Journal of Food Science and Technology koji publicira od 2009. Časopis izlazi dva puta godišnje, i do sada je objavljeno 13 brojeva s ukupno 80 radovima. Također, Fakultet je suzdržavac i međunarodnog znanstveno-stručnog časopisa Hrana u zdravlju i bolesti, koji se publicira od 2012.

(Jurislav Babić, Ivana Lauš)

Svjestan činjenice da svaka odgovorna država svoj napredak zasniva na razvoju vlastite in-

dustryje, Strojarski fakultet pro-

mje potrebu očuvanja i osu-

venjemiravanja

izgradnje kvalitetne obrazovanje

i proizvodnje

tehnologije, Strojarski fakultet

prostirajući se na području

znanstveno-istraživačkih

aktivnosti, a u sklopu suradnje

s gospodarskim

subjektima

ostvareno je povezivanje

s domaćim i inozemnim zna-

nstavnim i stručnim

institucijama, a permanentno se odvija impresivna izda-

vačka djelatnost. Godine 1993.

upravo SF pokreće izdavanje

danas već dvadesetogodišnjeg

projektovanog stručnog časopisa

"Dure Đaković"

časopisa

Nastavnici Odjela za matematiku Sveučilišta u Osijeku lokalni organizatori Ljetne škole

Medunarodna ljetna škola "Model Reduction for Dynamical Control Systems"

Početkom listopada u Dubrovniku je održana treća međunarodna ljetna škola pod nazivom "Model Reduction for Dynamical Control Systems" u organizaciji European Model Reduction Network (EU-MORNET). Lokalni organizatori škole bili su prof. dr. sc. Ninoslav Truhar i doc. dr. sc. Zoran Tomljanović s Odjela za matematiku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Cilj je ovakvih škola okupiti mlade znanstvenike i pružiti im mogućnost preširenja njihova znanja u određenom području matematike. U okviru ove škole studenti su imali priliku slušati predavanja koja su adekvatno pojasnila matematičke aspekte optimalne kontrole dinamičkih sustava, a poseban naglasak bio je na novijim rezultatima i računskim metodama za velike sustave koji se temelje na redukciji modela. Tijekom jednog radnog tjedna održana su predavanja tri vrhunska predavača s poznatih svjetskih sveučilišta i instituta: prof. dr. sc.

Peter Benner, Max Planck Institute for Dynamics of Complex Technical Systems, Magdeburg (Njemačka); prof. dr. sc. Albert Cohen, Laboratoire Jacques-Louis Lions (LJLL), Université Pierre et Marie Curie - Paris 6 (UPMC), Pariz (Francuska); te prof. dr. sc. Danny C. Sorensen, Noah Harding Professor of Computational and Applied Mathematics at Rice University in Houston, Teksas (SAD). Osim predavanja organizirane su i vježbe na kojima su stu-

MEĐUNARODNA INTERDISCIPLINARNA KONFERENCIJA PRAVNOG FAKULTETA OSIJEK

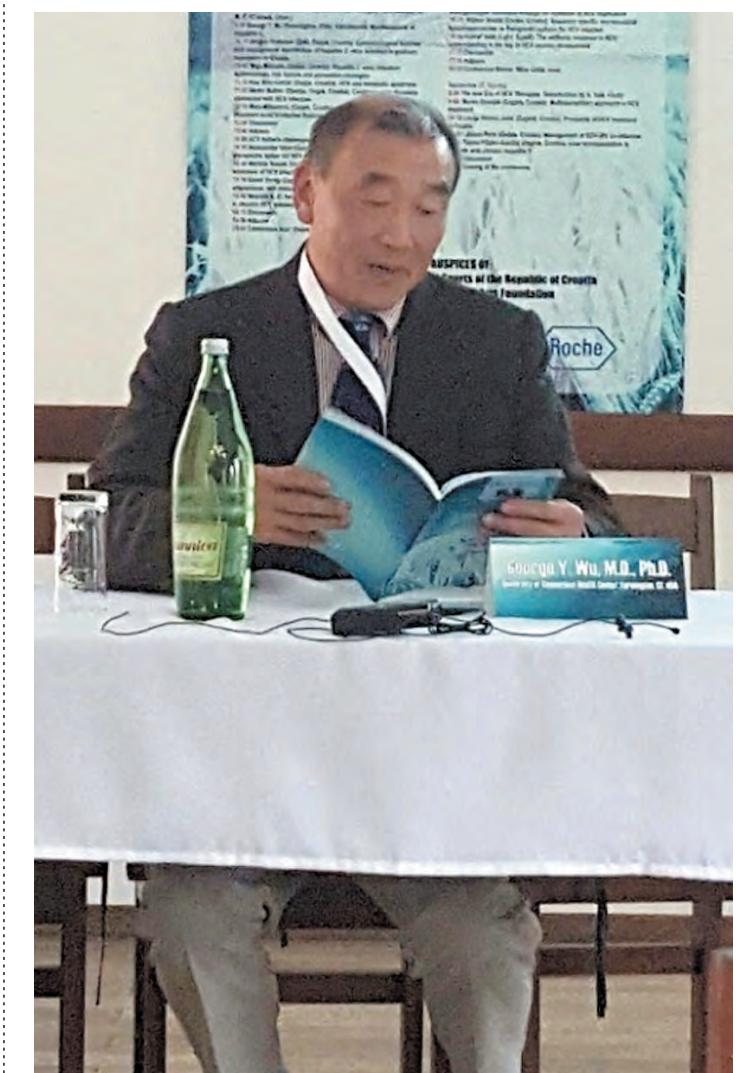
Aktualnosti iz ustavnog i obiteljskog prava u europskim sustavima

U organizaciji Pravnog fakulteta Osijek 1. i 2. listopada 2015. održana je međunarodna interdisciplinarna konferencija na temu ustavnopravnih i obiteljskopravnih aktualnosti u hrvatskom i europskim pravnim sustavima.

Međunarodni eksperti za ustavno pravo poput bivšeg suca Ustavnog suda Slovenije, profesora Cirila Ribičića, profesora emeritusa Pravnog fakulteta u Osijeku Zvonimira Lauca te profesorica ustavnog prava iz Madarske i Poljske (Izabele Skomerske Muchowske i Timee Držinožić) prezentirali su suvremena stajališta o ovlastima

europejskih ustavnih sudova, zatim o pravnim posljedicama suspenzije propisa te protumačili značaj ustavnog načela vladavine prava. U kontekstu temeljnih ljudskih prava u području obiteljskog prava i prava djece dr. Paul Harvey, ekspert s Europskog suda za ljudska prava, predstavio je najnovije odluke Europskog suda za ljudska prava kojima je utvrđena povreda temeljnih ljudskih prava hrvatskih državljana u području obiteljskopravne zaštite, nakon kojeg je izv. prof. dr. sc. Branka Rešetar s Pravnog fakulteta u Osijeku analizirala odluku Ustavnog suda o suspendiji Obiteljskog zakona iz 2014.

u području u kojem se uređuje instituti roditeljske skrbi. U ozračju znanstveno-stručnog skupa raspravljalo se i o vrlo aktualnom pitanju izbora ustavnih sudaca u Republici Hrvatskoj, a drugog konferencijskog dana i o nizu aktualnih obiteljskopravnih tema poput obiteljske medijacije, spornih pitanja dokazivanja izvanbračnih zajednica, promjenama odluka roditeljskog skrbi nad adolescentima, koja pitanja praktičarima vrlo često stvaraju dvojbe u radu i nejednakost u postupanju. Posebnu interdisciplinarnu vrijednost predstavljalo je predavanje o adolescentima iz perspektive psihologije i psihijatrije. Posebno živa rasprava odvijala se temu "Gradansko-pravna otmica djeteta" i o problemima u primjeni međunarodnih standarda u pogledu presjeha jednog roditelja i djece izvan granica Republike Hrvatske, unatoč protivljenju drugog roditelja. U suradnji s Jean Monnet katedrom Pravnog fakulteta Osijek održana je i radionica za suce na temu: "Obiteljsko pravo i ljudska prava – europska sudska praks". (Branka Rešetar)

M

edicinski fakultet Osijek i Nacionalni centar za integrativnu medicinu organizirali su 2. međunarodni monotematski kongres o virusnom hepatitisu C, u originalu 2nd International Monothematic Conference on Viral Hepatitis C (IMC-HCV-2015), od 24. do 27. rujna 2015. u hotelu Lug pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske i Zaklade Hrvatske akademije za znanost i umjetnost.

Napredak u razumijevanju biologije virusnog hepatitisa C, patogeneze infekcije te povezanosti strukture i funkcije doveo je do razvoja neverojatnih novih opcija u liječenju HCV infekcije. Uvođenjem novih izravno djelujućih antivirusnih lijekova u kliničku praksu skrb o pacijentima zaraženim hepatitom C virusom dramatično se promjenila u posljednje dvije godine, stoga je prikalo bilo

novih terapijskih opcija. Za razliku od drugih velikih kongresa koji obrađuju različite teme, ovaj kongres osmislen je kao monotematski za uskospesificišnu skupinu sudionika, te im je na taj način olakšana rasprava, interakcija te posebne suradnje među istraživačkim skupinama.

Konferencija je održavanjem nastupa infekcije i pojave komplikacija, teret bolesti koje nastaju kao posljedica HCV infekcije i multidisciplinarnih okruglih stolova potpuno uspjela ostvarila svoj cilj. (Martina Smolić)

novih terapijskih opcija. Za razliku od drugih velikih kongresa koji obrađuju različite teme, ovaj kongres osmislen je kao monotematski za uskospesificišnu skupinu sudionika, te im je na taj način olakšana rasprava, interakcija te posebne suradnje među istraživačkim skupinama. Konferencija je održavanjem nastupa infekcije i pojave komplikacija, teret bolesti koje nastaju kao posljedica HCV infekcije i multidisciplinarnih okruglih stolova potpuno uspjela ostvarila svoj cilj. (Martina Smolić)

Globalna pandemija

Kronični hepatitis C predstavlja globalnu pandemiju s 200 - 250 milijuna ljudi zaraženih diljem svijeta. Iako je prirodnji tijek HCV infekcije vrlo raznolik, 15 - 30 % pacijenata s kroničnim HCV infekcijom razviti će ciroz jetara. Zbog dugogodišnjeg raspona između rezultata istraživanja mladih istraživača koja su tematski vezana uz razvoj HKO-a, Europejskog kvalifikacijskog okvira, modeliranja i predviđanja bu-

Jubilarna 15. konferencija Business Logistics in Modern Management na Ekonomskom fakultetu u Osijeku

PREDSTAVLJEN 21 RAD 44 AUTORA IZ DESET ZEMALJA

N a Ekonomskom fakultetu u Osijeku i u 15. listopadu održana je jubilarna 15. međunarodna znanstvena konferencija Business Logistics in Modern Management.

Ovu prvu i najznačajniju znanstvenu konferenciju u Hrvatskoj, iz područja logistike i upravljanja opskrbnim lancem koja se održava na engleskom jeziku i ove je godine prepoznata. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sportske je ujedno finansijski podržalo. Znajčaj konferencije prepoznao je i Grad Osijek, čiji je dogradnjačnik Denis Ambriš i pozdravio sudionike i učvanike. Skup su u ime Ekonomskog fakulteta u Osijeku pozdravili i prodekan za znanost, prof. dr.

sc. Josip Mesarić, te predsjednik organizacijskog odbora, doc. dr. sc. Davor Dujak. Na ovogodišnjoj konferenciji prezentiran je 21 rad i predstavljeni su 44 autora iz deset zemalja (Austrije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Njemačke, Poljske, Rusije, Slovenije, Srbije i Nigerije) koji su bili podijeljeni u četiri tematske područja – Logistika u transportu i skladištenju te Razvojne perspektive opskrbnih lanaca i logistike. Između dva bloka prof. dr. sc. Eszter Megyeri (University of Szeged, Mađarska) kao gošća konferencije prezentirala je

BUSINESS LOGISTICS in Modern Management

Predavanje prof. dr. sc. Damira Barbarića u Đakovu

Slijedeće u nizu gostujućih predavanja na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu održat će se u srijedu, 18. studenoga 2015., s početkom u 18 sati. Gost, prof. dr. sc. Damir Barbarić, znanstveni savjetnik Instituta za filozofiju, govorit će o temi „Ukipanje i ponavljanje. Hegel i Heidegger o biti i svrsi povijesti filozofije.“ Predavanje će se održati u Dvorani biskupa J. J. Strossmayera, a namijenjeno je studentima, profesorima i zainteresiranoj društvenoj javnosti. (Antonija Pranjović)

Dr. sc. Snježana Dubovicki izlagala na konferenciji o HKO-u u Zagrebu „Kreativnost u sveučilišnoj nastavi – imperativ suvremenoga obrazovanja“

Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala organizalo je konferenciju „Hrvatski kvalifikacijski okvir: znanje i kreativnost“ koja je održana 22. i 23. listopada 2015. u Zagrebu. Na dvodnevnoj konferenciji istaknuti stručnjaci iz područja obrazovanja, umjetnosti, gospodarstva, tehnologije, strateškog međunarodnog i razvoja ljudskih potencijala su na okruglim stolovima raspravljali o temama „Što će Hrvatsko trebati 2030. godine?“ i „Je li HKO odgovarajući alat za ostvarenje vizije relevantnog i kvalitetnog obrazovanja?“. Naglašavajući važnost kreativnosti te na osnovi dugogodišnjih istraživanja navedene tematike, iznesena je ideja o izvjesnoj reformi sveučilišnog odgojno-obrazovnog sustava koji počiva na reformi kurikulumskih svih fakulteta. Predstava bi se odnosila i na sadržaje i ishode učenja pojedinih kolegija koji bi naglašavali poticanje kreativnosti. Prijedlog je iznesen i u vidu ponude izbornoga kolegija koji bi se bavio poticanjem kreativnosti studenata, a bio bi ponuđen svim studentima pojedinih sveučilišta, na svim fakultetima u Hrvatskoj. U okviru predstavljenih tema i ideja, istraživači su prezentirali i plakate vezane uz teme svojih istraživanja. (Snježana Dubovicki)

AKTIVNOSTI POPULARIZACIJE ZNANOSTI

● Kako bi se približili i pojasnili zainteresiranoj publici, složeni znanstveni sadržaji na sastavnicama Sveučilišta prikazuju se na popularan način putem predavanja, radionica, tribina i umjetničkih manifestacija. Neki od ciljeva ovih aktivnosti su educiranje, osvješćivanje o znanstvenim temama, poticanje značajke i motivacije za učenjem, te približavanje znanstvenog rada širem krugu javnosti.

VRIJEME ODRŽAVANJA	TEMA I AUTORI/ORGANIZATORI	MJESTO ODRŽAVANJA
17. studenoga 2015. 19:10	PREDAVANJE - Eksponencijalna i logaritamska funkcija u primjeni Lidija Blagojević, prof.; Egidija Kardum, prof. - Stručni kolokvij	Odjel za matematiku Trg Ljudevita Gaja 6, Osijek - Predavaonica 1
18. studenoga 2015. 18:00	PREDAVANJE - Ukipanje i ponavljanje. Hegel i Heidegger o biti i svrsi povijesti filozofije. prof. dr. sc. Damir Barbarić, Institut za filozofiju u Zagrebu	Katolički bogoslovni fakultet Peta Preradovića 17, Đakovo - Dvorana biskupa J. J. Strossmayera
15. prosinca 2015. 19:10	PREDAVANJE - Metodičke i programske prilagodbe učenicima s posebnim obrazovnim potrebama Ljubica Selak Željko, prof. - Stručni kolokvij	Odjel za matematiku Trg Ljudevita Gaja 6, Osijek - Predavaonica 1

Nastavljena suradnja Umjetničke akademije i Odjela za kulturologiju Sveučilišta u Osijeku

Otvorena druga sezona Scene osječkih studenata (S.O.S.)

Izvedbom predstave "Naš razred" 24. listopada 2015. u prepunom prostoru Barutane otvorena je druga sezona nove osječke kazališne scene za mlade, nazvane S.O.S. (Scena osječkih studenata), pokrenute u okviru Umjetničke akademije, u suradnji s Odjelom za kulturologiju Sveučilišta u Osijeku.

Predstava je nastala u okviru kolegija Rad s partnerom. Redatelj je Jasmin Novljaković, suradnica na kolegiju je Katica Šubarić, asistentica na Akademiji, te predavačica Zdenka Lacinia, koja je izradila vizualni identitet predstave. Glumačku postavu čine studenti: Josipa Oršolić, Katarina Šestić, Lovorka Trdin, Zdenka Sustić, Antonia Mrkonjić, Lorena Copil, (Mirna Ostrošić), Marijan Josipović, Marko Capor, Gabrijel Perić i Lino Brozić.

"Inicijativa za pokretanjem ovakvog jednog projekta javila se iz potrebe stu-

denata glume i lutkarstva za scenom koja bi im omogućila izvođenje predstava koje nastaju kao završni i diplomski ispit. S druge strane, potreba studenata Odjela za kulturologiju je u primjeni naučnog i stjecanja nužnog iskustva za daljnji razvoj. Suradnja se ostvaruje drugu sezonu zaredom na obostrano zadovoljstvo. Studente Odjela za kulturologiju vodimo kroz proces organizacije i marketinga cijelog projekta. Većina radnji prepričena je njima da osjete stvarne prepreke u realizaciji, ali isto tako i zadovoljstvo

postignutim. Možemo se pojaviti jako dobrom posjećenošću", ističe Ivana Tokić, asistentica na Odjelu za kulturologiju, koja s Katicom Šubarić (UAOS) vodi S.O.S. U međuvremenu, u prostorijama Akademije odigran je i drugi ovosezonski naslov, predstava "Emigranti" Slavomira Mrožeka, a ova sezona trajat će do kraja tekuće akademske godine. Na svakoj izvedbi bit će postavljena donatorska kutija u koju publika može ubaciti dobrovoljni prilog i na taj način podržati projekt.

(Ivana Tokić)

PREDSTAVLJAMO SVEUČILIŠNE ČASOPISE

zdavanju znanstvenih i stručnih časopisa na Sveučilištu pridaje se visoki značaj. Na Sveučilištu trenutno izlazi dvadesetak takvih časopisa. Znanstveni časopisi imaju međunarodni značaj, većinom izlaze na engleskom jeziku, indeksirani su u međunarodnim bazama podataka, a objavljuju rezultate znanstvenih istraživanja znanstvenika iz čitavog svijeta, čime se osječki znanstvenici uključuju u međunarodnu znanstvenu raspravu. Stručni časopisi izlaze na hrvatskom jeziku, a najčešće su posvećeni popularizaciji struke. Časopisi se u papirnatom ili elektronskom obliku razmjenjuju za slične časopise širom svijeta.

Elektronički časopis e-GFOS

UREDNIKA: izv. prof. dr. sc. Ivanka Netinger Grubeša

● Elektronički časopis Građevinskog fakulteta Osijek, e-GFOS, osnovan je 2010. u cilju poticanja studenata i mlađih kolega na stjecanje vještina i znanja za pisanje i uređivanje članaka te motiviranja za bavljenje istraživačkim radom. Časopis se sastoji od „znanstveno-stručnog dijela“ u kojem se objavljaju znanstveni i stručni radovi iz područja građevinarstva, temeljnih tehničkih znanosti, arhitekture i urbanizma te „društvenih aktivnosti“ kojima su obuhvaćena društvena zbiranja na Građevinskom fakultetu Osijek. Znanstveno-stručni dio časopisa objavljuje se u cijelosti na engleskom jeziku uz sažetak radova i riječ urednice na hrvatskom jeziku, a dio „društvene aktivnosti“ na hrvatskom jeziku. U samom početku izlaženja časopisa znanstveni i stručni radovi objavljivali su se isključivo na hrvatskom jeziku te bili namijenjeni studentima i kolegama iz građevinske struke. U nastajanju za ulaskom časopisa u značajne bibliografske baze te povećanjem vidljivosti časopisa, jezik znanstveno-stručnog dijela je promijenjen u engleski. Predan rad uredništva časopisa rezultirao je ishodenjem DOI broja za sve znanstveno-stručne radove objavljene u časopisu te njegovim uvrštenjem u CAB Abstract i INSPEC bibliografske baze što ga je učinilo zanimljivim široj akademskoj zajednici. Također, časopis se može pronaći i u sklopu Portala znanstvenih časopisa Republike Hrvatske, HRČAK. U kreiranju dijela „društvene aktivnosti“ ravnopravno sudjeluju nastavnici i studenti Fakulteta, što rezultira

sveobuhvatnim prikazom događanja na Fakultetu u danom razdoblju. Doprinos studenata ovom dijelu časopisa se iz broja u broj povećava, na što je Uredništvo izuzetno ponosno, a njihova izvješća o osobnim uspjesima daju ovom ozbiljnijom časopisu u usponu notu šarma. Časopis izlazi dva puta godišnje u elektroničkom izdanju, a jednom godišnje i kao otisnuti dvobroj u ograničenom broju primjeraka. Svi radovi prolaze postupak recenzije najmanje dvaju neovisnih recenzentima.

PREDSTAVLJAMO SVEUČILIŠNE UDŽBENIKE

Sveučilište veliku pažnju posvećuje izdavačkoj djelatnosti, a izdavanje sveučilišnih udžbenika osobito je važan segment ove djelatnosti. Pisanjem i obnavljanjem sveučilišnih udžbenika sveučilišni nastavnici svojim studentima prenose najnovija saznanja i rezultate znanstvenoistraživačkog i stručnog rada. Sveučilišni udžbenici, kao djela koja opsegom i pristupom omogućuju samostalno studiranje određenih znanstvenih cjelina, trajni su doprinos afirmaciji i razvitku Sveučilišta.

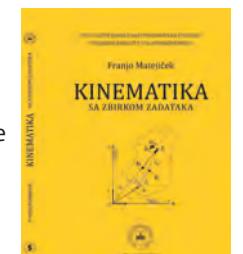
Udžbenik "Pravna regulativa u elektrotehnici i računarstvu"

(Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Elektrotehnički fakultet Osijek, Osijek, 2015.)

AUTORI: prof. dr. sc. Slavko Šimundić
dr. sc. Siniša Franjić

● Nedostatak određenih znanja iz područja prava kod studenata Elektrotehničkog fakulteta u Osijeku nakon stjecanja diplome o završenom studiju predstavlja je snažan motiv autora kod donošenja odluke da se upuste u pisanje sveučilišnog udžbenika pod nazivom „Pravna regulativa u elektrotehnici i računarstvu“. Naime, studenti koji steknu diplomu na bilo kojem od smjerova tijekom studija ne susreću se s pravnom problematikom jer nastavnim planom i programom nije bio predviđen ovakav ili sličan kolegij. No, zato se susreću s njom ubrzo nakon diplomiranja, odnosno čim se za-

posle i pri tome se odmah osjeti stanovita praznina u smislu nepoznavanja pravne materije. Kako bi se to promijenilo, budući diplomirani studenti elektrotehnike u ovom će se udžbeniku upoznati s pravnom problematikom s kojom će se vrlo često susretati tijekom svoga radnog vijeka. Osim toga, valja istaknuti da će određene teme obradene u udžbeniku biti od velike koristi ne samo studentima već i svima onima koji se odluče pobliže upoznati sa sadržajem ovog udžbenika.

Udžbenik "Kinematika sa zbirkom zadataka"

(četvrti, popravljeno izdanje, 2014.)

AUTOR: prof. dr. sc. Franjo Matejček

● Kinematika je onaj dio tehničke mehanike koji proučava geometriju gibanja. Dakle, bavi se odnosima i položajima tijela ili njihovih točaka u prostoru u funkciji vremena. Pri tome ne analizira uzroke tih gibanja ni njihovu masu. Ovaj je sveučilišni udžbenik i zbirka zadataka i vježbenica iz kinematike uz detaljne teorijske podloge u obliku te-

orijskih obrazloženja, dokaza i formula i više riješenih primjera. Udžbenik je napisan u šest poglavljaja. Zadaci su razvrstani u sedam poglavljaja uz ukupno 169 zadataka s rješenjima te 26 u cijelosti riješena primjera sa svim nužnim objašnjenjima. Udžbenik je namijenjen studentima tehničkih fakulteta koji studiraju u skladu s bolonjskim procesom, a prilagođen je studiju Strojarskog fakulteta kao nužne podloge za praćenje predavanja i vježbe iz nastavnog predmeta Mechanika II, dio kinematika. Svrha je ovog udžbenika da studente potakne na permanentni, sustavni rad cijelog semestra. Zadaci su razvrstani u poglavljaju tako da prate tijek predavanja. Za razumijevanje i praćenje predavanja i vježbi iz Mechanike II bitno je poznavanje vektorske algebре te se zbog toga studenti upućuju da slijadaju taj dio matematike, a samo osnove navedene su i na kraju udžbenika. Elektronička inačica sadržaja ovog udžbenika dostupna je i na internetu: http://www.sfsb.unios.hr/ksk/statika/kinematika/1_o_knjizi/FrameSet.htm